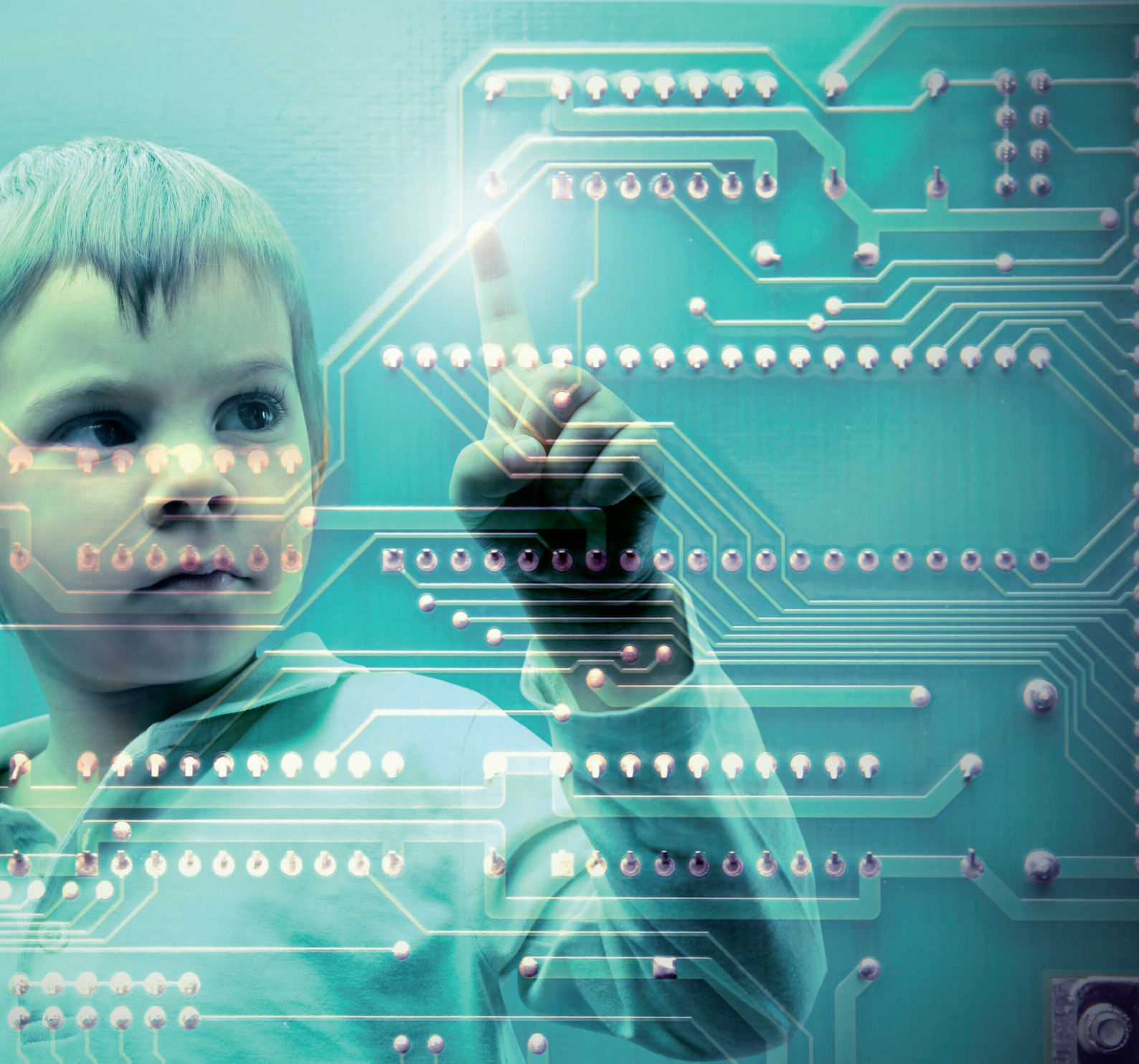

POHJOIS-POHJANMAAN SUHDANNETIEDOT

Uusimmat tiedot toukokuulle 2016 saakka
- esittelyssä ICT-klusteri

Taitto: AN
Etukannen kuva: Pohjois-Pohjanmaan liitto

Luovat alat kasvussa Pohjois-Pohjanmaalla

Uusimmat suhdanneaineistot osoittavat, että Pohjois-Pohjanmaan klustereiden tilanne näyttää kohtuullisen hyvältä. Liikevaihto on kasvanut useimmissa klustereissa eikä henkilöstömäärän kasvukaan ole pysähtynyt. Metalliklusterin alavire näyttää kuitenkin jatkuvan, mikä heijastuu myös vientiin, joka ei ole lähtenyt kasvuun. Erityisen positiivista on ollut luovien alojen liikevaihdon ja henkilöstömäärän kasvu. Pohjois-Pohjanmaan liiton seurannassa oleviin luoviin aloihin kuuluu kattavasti alatoimialoja monistettaviin tuotteisiin perustuvista aloista palveluliiketoimintaan ja kulttuuri- ja taidealoihin. Luovien alojen nousu kasvualaksi johtuu Oulun ICT-klusterin rakennemuutoksesta. Klusteri on joutunut etsimään uusia liiketoimintamahdollisuuksia oman perusosaamisensa ulkopuolelta tai laajentamaan sitä. Tämän suhdanneraportin lähemmässä tarkastelussa onkin juuri ICT-klusteri.

Edellisessä suhdanneaineistossa ICT-klusterin henkilöstömäärä on reippaassa kasvussa, nyt kasvu näyttää tasaantuneen. Pohjois-Pohjanmaan klusteriin kuuluu noin 10 000 työntekijää ja liikevaihto on 3,5 miljardia euroa. Yleensä ICT-klusterin kuvaamisessa käytetään OECD:n määritelmää, joka jakautuu tavara-, palvelu- ja sisältötuotantoon. Määritelmä ei kuitenkaan sisällä joitain kapeita alatoimialoja, joissa Pohjois-Pohjanmaalla on merkittäviä yrityksiä. Tämä vuoksi maakunnan ICT-klusteri on suurempi kuin suhdanneaineisto osoittaa.

Viimeisen 10 vuoden aikana klusteri on läpikäynyt voimakkaan rakennemuutoksen; tavaratuotannon merkitys on kaventunut ja sisältö ja erityisesti palvelutuotannon merkitys on kasvanut. Liikevaihdosta tavaratuotannon osuus on noin 80 prosenttia, ja henkilöstömäärästä hiukan yli 50 prosenttia. Palvelutuotannon osuus koko ICT-klusterin henkilöstömäärästä on noin kolmannes. Sisältötuotannon henkilöstömäärän osuus on kasvanut 15 prosenttiin. Myös liikevaihto on kasvanut, mutta selvästi maltillisemmin.

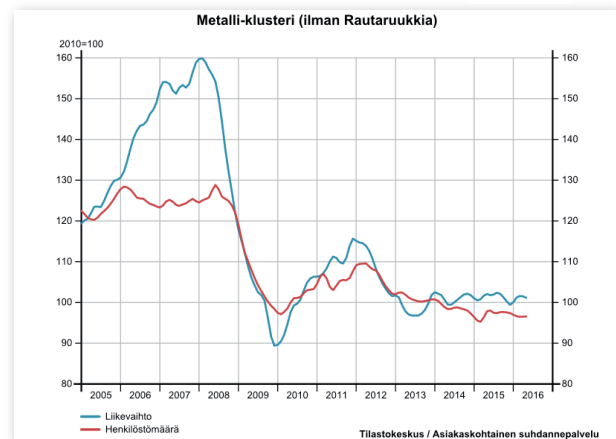
Mikko Väisänen
Tutkimus- ja kehittämisspäällikkö
Pohjois-Pohjanmaan liitto

Metalliklusteri (sisältää SSABn)

Metalliklusterin **liikevaihto** pysyi vuonna 2015 edellisen vuoden tasolla. Liikevaihto laski ensimmäisellä vuosineljänneksellä 3,7 prosenttia ja neljännellä vuosineljänneksellä 2,8 prosenttia. Toisen ja kolmannen vuosineljänneksen aikana liikevaihto puolestaan kasvoi, kasvun vaihdella 2-4 prosenttia välillä. Kuluvin vuoden tammi-maaliskuussa liikevaihto kuitenkin laski 0,5 prosenttia, mutta kääntyi taas kasvuun huhtikuussa, kasvaen 3,6 prosenttia edelliseen vuoteen verrattuna. Myös toukokuussa kasvua kertyi 4,7 prosenttia vuodentakaisesta.

Metalliklusterin **henkilöstömäärä** supistui vuonna 2015 yhteensä 2 prosenttia. Voimakkaimmin henkilöstömäärä supistui vuoden ensimmäisellä neljänneksellä (-7,2 %). Toisella vuosineljänneksellä henkilöstömäärä kasvoi hieman (+0,4 %). Kolmannella vuosineljänneksellä henkilöstömäärä supistui (-1,6 %) jälleen. Vuoden viimeisellä neljänneksellä klusterin henkilöstömäärä pysytteli samalla tasolla vuoden takaiseen nähden. Vuoden 2016 ensimmäisellä vuosineljänneksellä henkilöstömäärä voimistui 0,7 prosenttia.

Signaali: Raahen Voima Oy rakennuttaa nesteytetyn maakaasun terminaalin SSAB:lle Raaheen

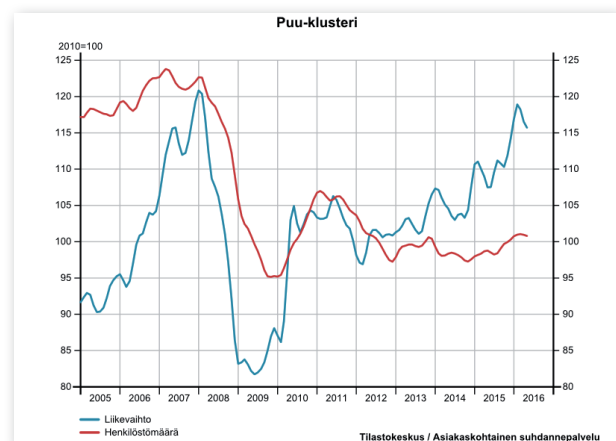

Puuklusteri

Puuklusterin toimialojen **liikevaihto** kasvoi vuonna 2015 yhteensä 0,6 prosenttia vuoteen 2014 verrattuna. Ensimmäisellä neljänneksellä liikevaihto laski 7,2 prosenttia ja toisella neljänneksellä vielä 2,3 prosenttia vuotta aiempaan verrattuna. Kolmannella neljänneksellä liikevaihto kääntyi 4,4 prosentin kasvuun. Viimeisellä neljänneksellä liikevaihto nousi 7,8 prosenttia edellisvuoteen verrattuna. Kehitys jatkui positiivisena myös kuluvin vuonna, kun liikevaihto kohosi tammi-maaliskuussa 4,3 prosenttia, huhtikuussa 5,6 prosenttia ja toukokuussa 18,4 prosenttia verrattuna vuotta aiempiin vastaaviin ajankohtiin.

Puuklusterin **henkilöstömäärä** kasvoi vuoden 2015 aikana maltilliset 0,6 prosenttia. Vuoden alkupuoliskolla klusterin henkilöstömäärä oli lähes vuoden takaisella tasollaan (+0,1 %), kasvaen toisella vuosipuoliskolla 1,1 prosenttia. Kuluvin vuoden aikana kasvu on hieman nopeutunut, henkilöstömäärän kohotessa 3 prosenttia ensimmäisellä vuosineljänneksellä.

Signaali: Pyhännän Rakennustuote Oy ostaa Hartolan CLT-talotehtaan

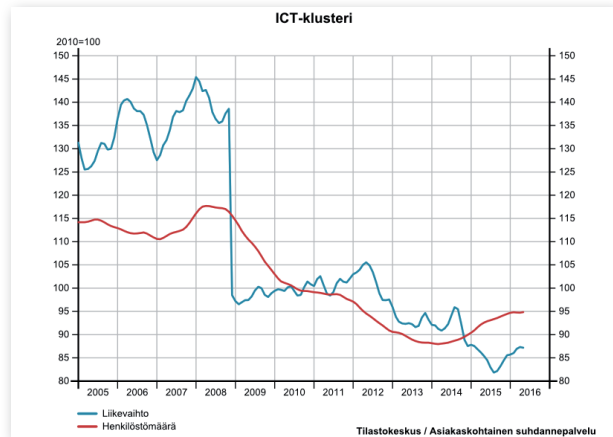
ICT-klusteri

ICT-klusterin **liikevaihto** supistui vuonna 2015 yhteensä 7,4 prosenttia vuoteen 2014 verrattuna. Eniten liikevaihto laski kolmannella vuosineljänneksellä, peräti 19,3 prosenttia. Muilla vuosineljänneksillä lasku jäi 2-3 prosentin tuntumaan. Kuluvin vuoden tammi-maaliskuussa liikevaihto kasvoi 0,6 prosenttia, mutta supistui taas huhtikuussa hienoiset 0,1 prosenttia edellisvuodesta. Toukokuussa liikevaihto kohosi taas jopa 9,0 prosenttia vuodentakaisesta.

ICT-klusterin henkilöstömäärä kääntyi vuonna 2015 pitkästä aikaa kasvuun. Vuonna 2015 ICT-klusterin henkilöstömäärä kohosi 5,1 prosenttia edellisvuotta suuremmaksi. Kasvu jakautui melko tasaisesti kaikille vuosineljänneksille. Nopeinta kasvu oli toisella vuosineljänneksellä (+6,2 %). Vuoden 2016 alusta kehitys on jatkunut samanlaisena. Vuoden kolmen ensimmäisen kuukauden aikana klusterin henkilöstömäärä kohosi 5,2 prosenttia.

Signaali: Oululainen Aava Mobile aikoo mullistaa maksamisen ja tavaran hallinnoinnin mobiiliksi

Signaali: LähiTapiola Pohjoisen perustaa digikeskuksen Ouluun

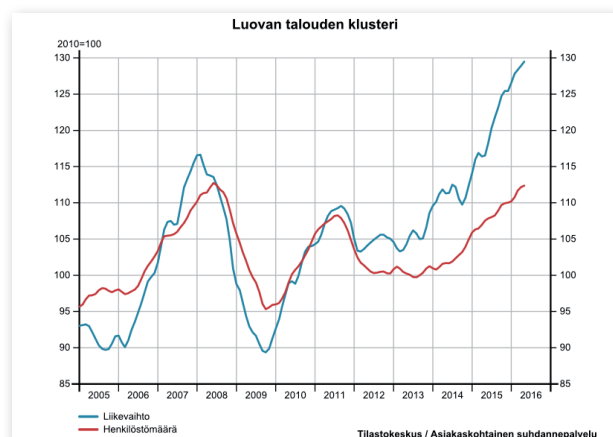
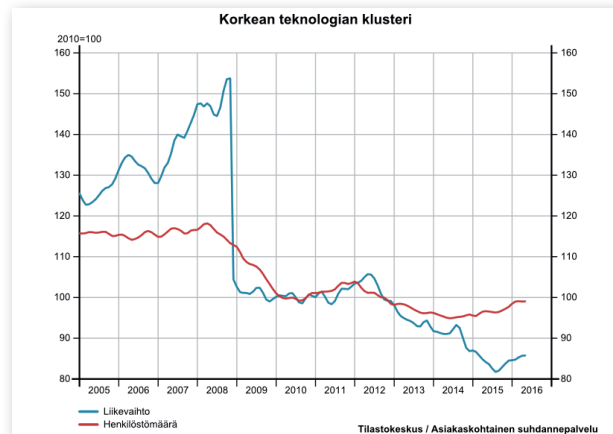
Korkean teknologian klusteri

Korkean teknologian klusterin **liikevaihto** supistui Pohjois-Pohjanmaan maakunnassa vuonna 2015 7,0 prosenttia edellisestä vuodesta. Ensimmäisellä neljänneksellä liikevaihto laski 2,4 prosenttia ja toisella neljänneksellä vielä 4,4 prosenttia vuotta aiemmasta. Kolmannella neljänneksellä liikevaihto romahti 18,4 prosenttia edellisen vuoden vastaavasta neljänneksestä. Viimeisellä neljänneksellä liikevaihto supistui 2,4 prosenttia. Kuluvin vuoden tammi-maaliskuussa liikevaihto pysyi edellisen vuoden vastaavan neljänneksen tasolla. Huhtikuussa päästiin jo kasvu-uralle, kun liikevaihto kasvoi 0,8 prosenttia ja toukokuussa liikevaihto kohosi jo 10,5 prosenttia vuotta aiempaan verrattuna.

Korkean teknologian klusterin **henkilöstömäärä** kasvoi vuonna 2015 yhteensä prosentin. Vuoden ensimmäisellä neljänneksellä henkilöstömäärä oli vielä hienoisessa (-0,4 %) laskussa, kääntyen toisella vuosineljänneksellä 2,3 prosentin kasvuun. Kolmannen ja neljännen vuosineljänneksen aikana henkilöstömäärä pysytteli yhden prosentin kasvussa. Vuoden 2016 aikana klusterin henkilöstömäärän kasvu on nopeutunut. Vuoden ensimmäisellä vuosineljänneksellä henkilöstömäärä kohosi 4,2 prosenttia edellisen vuoden vastaavasta ajankohdasta.

Signaali: Paras Biopharmaceuticals kehittää teknologian osteoporoosilääkeaineen tuotantoon

Signaali: Porosta saatava luulääke voi mullistaa murtumahoidot – Oululaisyhtiön Reisjärven tehdas valmis kaupalliseen tuotantoon

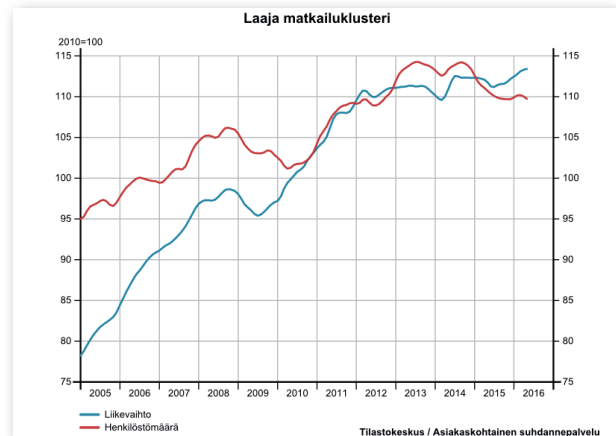

Luovan talouden klusteri

Luovan talouden klusterin **liikevaihto** kasvoi vuonna 2015 yhteensä 8,4 prosenttia Pohjois-Pohjanmaan maakunnassa. Ensimmäisellä neljänneksellä nousua oli 5,6 prosenttia, toisena 5,0 prosenttia ja kolmantena 8,0 prosenttia edellisvuoden vastaaviin ajanjaksoihin verrattuna. Viimeisellä neljänneksellä liikevaihto kasvoi 14,2 prosenttia edellisen vuoden vastaavasta neljänneksestä. Positiivinen kehitys jatkui myös kuluvana vuotena, kun liikevaihto kasvoi tammi-maaliskuussa 10,1 prosenttia vuodentakaisesta. Huhtikuussa kasvua kertyi 14,1 prosenttia ja toukokuussa 21,9 prosenttia vuotta aiemmasta.

Luovan talouden klusterin **henkilöstömäärä** nousi yhteensä 5,8 prosenttia vuonna 2015. Kasvu oli tasaista läpi vuoden. Ensimmäisellä vuosipuolikkaalla klusterin henkilöstömäärä kohosi 5,7 prosenttia ja toisella 5,9 prosenttia. Kasvu on edelleen jatkunut vuoden 2016 alussa. Kuluva vuoden kolmen ensimmäisen kuukauden aikana henkilöstömäärä on noussut 4 prosenttia vuoden takaiseen verrattuna.

Signaali: Ouluun avattiin luova laboratorio coworking ja tapahtumapaikka

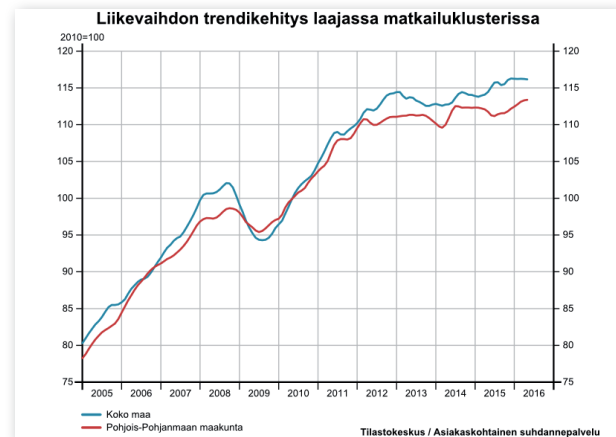

Matkailuklusteri (laaja)

Matkailuklusterin **liikevaihto** kasvoi 0,4 prosenttia vuonna 2015 edelliseen vuoteen verrattuna. Ensimmäisellä neljänneksellä laajan matkailuklusterin liikevaihdon kasvu oli 2,6 prosenttia verrattuna edeltävän vuoden tammi-maaliskuuhun. Huhti-kesäkuussa liikevaihto kohosi enää vain 0,8 prosenttia vuoden 2014 vastaavasta ajankohdasta. Vuoden toisella vuosipuoliskolla liikevaihto kääntyi laskuun, kun se heikkeni heinä-syyskuussa 1,6 prosenttia ja loka-joulukuussa 0,4 prosenttia edellisvuodesta. Kuluva vuoden tammi-maaliskuussa liikevaihto kuitenkin kääntyi kasvuun, nousten 1,8 prosenttia. Samanlainen kehitys jatkui myös huhti- ja maaliskuussa, kun liikevaihto kohosi 2,6 ja 0,3 prosenttia vuodentakaisesta.

Matkailuklusterin **henkilöstömäärä** supistui vuonna 2015 yhteensä 2,8 prosenttia. Henkilöstömäärän lasku kiihtyi loppuvuotta kohden. Vuoden alkupuoliskolla henkilöstömäärä väheni 1,6 prosenttia ja vuoden loppupuolella jo 4 prosentin vuosivauhtia. Vuoden 2016 alusta laajan matkailuklusterin henkilöstömäärä on edelleen pienentynyt. Ensimmäisen vuosineljänneksen aikana henkilöstömäärä supistui 1,3 prosenttia vuoden takaisesta.

Koko maan tasolla tarkasteltuna matkailuklusterin liikevaihto kasvoi vuonna 2015 kokonaisuudessaan 1,2 prosenttia vuodesta 2014. Liikevaihto kasvoi vuoden kaikilla

Signaali: Friday Flat vahvistaa vertaisvuokrauksen trendiä

Signaali: Rukalle kaavallaan yli sadan miljoonan euron jätti-investointeja

neljänneksillä: tammi-maaliskuussa 0,9 prosenttia, huhtiksesäkuussa 1,0 prosenttia, heinä-syyskuussa 1,4 prosenttia ja loka-joulukuussa 1,6 prosenttia edellisvuoteen verrattuna. Kuluvana vuonna kasvua kertyi kaikkina tarkastelussa olevina kuukausina: tammi-maaliskuussa 2,8 prosenttia, huhtikuussa 5,0 prosenttia ja toukokuussa 2,1 prosenttia. Näin ollen koko maan tasolla tarkasteltuna matkailuklusterin liikevaihdon kehitys oli hieman positiivisempaa kuin Pohjois-Pohjanmaalla.

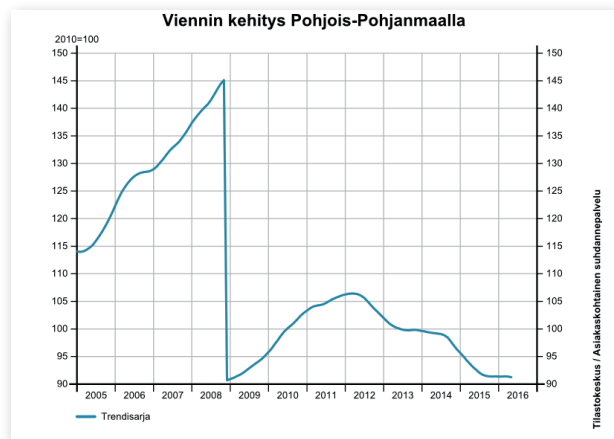
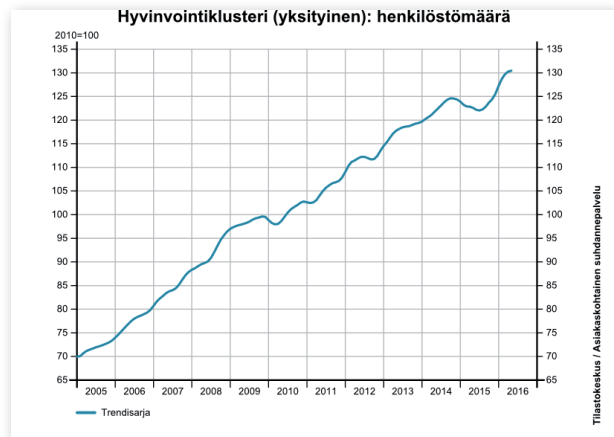
Hyvinvointiklusteri (yksityinen)

Hyvinvointiklusterin *henkilöstömäärä* oli vuonna 2015 lähes edellisen vuoden tasolla (+0,1 %). Vuoden ensimmäisellä vuosipuoliskolla henkilöstömäärä kasvoi 1,6 prosenttia mutta supistui jälkimmäisellä vuosipuoliskolla 1,3 prosenttia. Kuluvan vuoden alusta klusterin henkilöstömäärä on ollut selvässä kasvussa. Vuoden 2016 ensimmäisen neljänneksen aikana henkilöstömäärä kohosi 5,4 prosenttia vuoden takaiseen nähden.

Vienti (A-X)

Pohjois-Pohjanmaan maakunnan kaikkien toimialojen *vientiliikevaihto* supistui vuonna 2015 yhteensä 6,6 prosenttia vuotta aiemmasta. Laskua oli vuoden kaikilla neljänneksillä. Vientiliikevaihto väheni ensimmäisellä neljänneksellä 3,3 prosenttia, toisella neljänneksellä 3,9 prosenttia, kolmannella jopa 15,7 prosenttia ja viimeisellä 3,5 prosenttia edellisen vuoden vastaaviin ajanjaksoihin verrattuna. Kuluvan vuoden tammi-maaliskuussa liikevaihdon lasku jatkui, kun se supistui 3,7 prosenttia vuodentakaisesta. Huhtikuussa laskua kertyi vielä 2,6 prosenttia, mutta toukokuussa liikevaihto kasvoi 9,9 prosenttia vuotta aiemmasta.

Klustereiden rakennetiedot

Signaali: Valio yrittää saada Haapaveden Oltermannia Yhdysvaltojen markkinoille

Signaali: Kalajoen sataman kuljetuksissa kasvava trendi

	Henkilöstömäärä (2014)		Liikevaihto (2014)	
	Kokopäivä-työllisten määrä	Osuus koko maaasta, %	Miljoonaa euroa	Osuus koko maaasta, %
Metalliklusteri (sisältää SSABn)	6 476	6,2	1 362	4,2
Puuklusteri	2 987	11,9	784	11,9
ICT-klusteri	10 009	7,6	3 478	7,4
Korkean teknologian klusteri	14 100	8,8	3 667	8,2
Luovan talouden klusteri	6 051	5,7	835	4,6
Matkailuklusteri (laaja)	7 348	5,6	628	3,8
Hyvinvointi -klusteri (yksityinen sektori)	5 723	9,0		
Vienti (kaikki toimialat)			4 981	

Esittelyssä Pohjois-Pohjanmaan ICT-klusteri

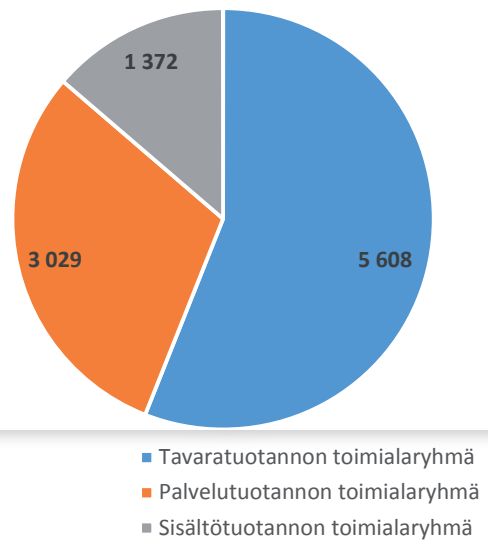
ICT-klusteri käsittää kolme OECD:n määritelmän mukaisista informaatiosektorin toimialaryhmää: tavarantuotannon, palvelutuotannon ja sisältötuotannon toimialaryhmä.

Vuonna 2014 Pohjois-Pohjanmaan ICT-klusteriin kuuluvat toimialat työllistivät noin 10 000 henkilötyövuoden verran ja kerryttivät liikevaihtoa noin 3,5 miljardia euroa. Pohjois-Pohjanmaan ICT-klusterin työpaikoista yli puolet (56 %) ja liikevaihdosta peräti 81 prosenttia tuli **tavarantuotannon toimialaryhmästä** vuonna 2014. Tämän toimialaryhmän alatoimialoista työllisyysvaikutukseltaan suurin oli *viestintälaitteiden valmistus*, mikä yksistään työllisti 60 % toimialaryhmän henkilöstöstä. *Mittaus-, testaus- ja navigointivälineiden ja -laitteiden valmistus* työllisti noin 15 % toimialaryhmän henkilöstöstä. Merkittäviä työllistäjiä olivat myös *teollisuuden koneiden ja laitteiden asennus* (11 % toimialaryhmän työllististä) sekä *elektronisten komponenttien valmistus* (noin 5 %). Tavarantuotannon toimialaryhmän liikevaihdon muodostumisessa *viestintälaitteiden valmistuksella* oli vielä suurempi merkitys, peräti 85 % toimialaryhmän liikevaihdosta tuli tältä alatoimialalta vuonna 2014. *Mittaus-, testaus- ja navigointivälineiden ja -laitteiden valmistus* tuotti noin 6 % toimialaryhmän liikevaihdosta. Muiden *elektronisten ja sähköjohtojen sekä -kaapelien valmistus*, *elektronisten komponenttien valmistus*, *optisten kuitukaapelien valmistus* sekä *teollisuuden koneiden ja laitteiden asennus* tuottivat kukin 1 - 4 % toimialaryhmän liikevaihdosta.

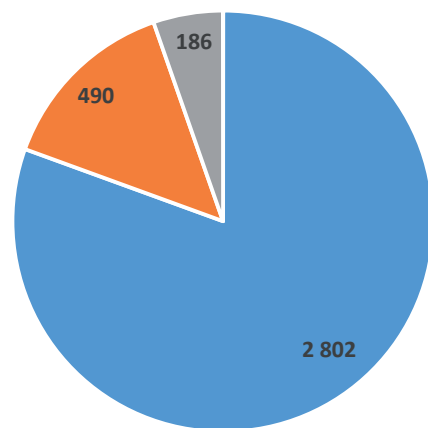
Pohjois-Pohjanmaan ICT-klusterin henkilöstöstä 30 % ja liikevaihdosta 14 % tuli **palvelutuotannon toimialaryhmästä** vuonna 2014. Toimialaryhmän henkilöstöstä 82 % ja liikevaihdosta 66 % muodostui *ohjelmistot, konsultointi ja siihen liittyvä toiminta* -alatoimialalta. Muita toimialaryhmän suurempia työllistäjiä olivat *viestintälaitteiden tukkukauppa* (6 % toimialaryhmän henkilöstöstä), *langattoman verkon hallinta ja palvelut* (4 %) ja *tietopalvelutoiminta* (4 %). *Tietokoneiden, oheislaitteiden ja ohjelmistojen tukkukauppa*, *langallisen verkon hallinta ja palvelut* ja *viihde-elektronikan tukkukauppa* työllistivät kukin 1 - 2 % toimialaryhmän henkilöstöstä.

Sisältötuotannon toimialaryhmä on Pohjois-Pohjanmaan ICT-klusterin toimialaryhmistä henkilöstömäärältään ja liikevaihdoltaan pienin. ICT-klusterin henkilöstömäärästä 14 % ja liikevaihdosta 5 % tuli *sisällöntuotannon alatoimialalta* vuonna 2014. Toimialaryhmän työllisyys keskittyi kolmeen toimialaan: *kirjojen ja lehtien kustantaminen ja muu kustannustoiminta* (44 % toimialaryhmän henkilöstöstä), *muu liikkeenjohdon konsultointi* (37 %) sekä *mainostoiminta* (12 %). Muiden toimialojen yhteenlaskettu henkilöstömäärä muodosti noin 7 % koko toimialaryhmän työllisyydestä. Pääosa

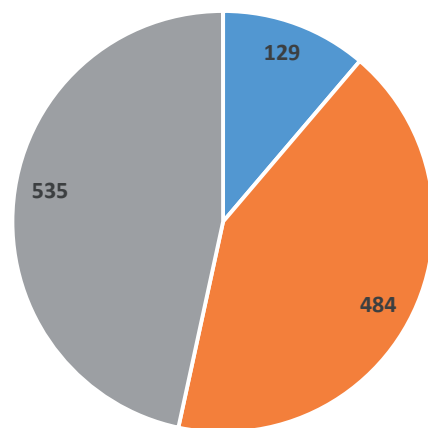
ICT-klusterin henkilöstö
toimialoittain Pohjois-Pohjanmaalla

ICT-klusterin liikevaihto (milj. eur)
toimialoittain Pohjois-Pohjanmaalla

ICT-klusterin toimipaikat
toimialoittain Pohjois-Pohjanmaalla

sisällöntuotannon toimialaryhmän liikevaihdosta kertyi samoilta toimialoilta: *kirjojen ja lehtien kustantaminen ja muu kustannustoiminta* (42 % toimialaryhmän liikevaihdosta), *muu liikkeenjohdon konsultointi* (39 %) ja *mainostoiminta* (alle 10 %). *Radio-ohjelmien tuottaminen ja lähettämisen* sekä *elokuva-, video- ja televisio-ohjelmatoiminnan* tuottivat yhteensä hieman alle 10 % toimialaryhmän liikevaihdosta.

Pohjois-Pohjanmaan ICT-klusterin toimipaikoista oli 47 prosenttia sisällöntuotannon toimialaryhmässä ja 42 prosenttia palvelutuotannon toimialaryhmässä vuonna 2014. Vähiten toimipaikkoja (11 %) oli tavarantuotannon toimialaryhmässä. Oulun seutu on keskeisessä asemassa maakunnan ICT-klusterin alueellisessa jakautumisessa. Klusterin toimipaikoista noin 80 prosenttia, henkilöstöstä yli 80 prosenttia ja liikevaihdosta peräti 90 prosenttia tuli Oulun seudulta vuonna 2014.

ICT-klusterin toimialaryhmät

TAVARATUOTANNON TOIMIALARYHMÄ

2611	Elektronisten komponenttien valmistus
2620	Tietokoneiden ja niiden oheislaitteiden valmistus
2630	Viestintälaitteiden valmistus
2640	Viihde-elektroniikan valmistus
2651	Mittaus-, testaus- ja navigointilaitteiden yms. valmistus
2731	Optisten kuitukaapelien valmistus
2732	Muiden elektronisten ja sähköjohtojen sekä -kaapelien valmistus
2823	Konttorikoneiden ja -laitteiden valmistus (pl. tietokoneet ja niiden oheislaitteet)
3320	Teollisuuden koneiden ja laitteiden ym. asennus

PALVELUTUOTANNON TOIMIALARYHMÄ

46432	Viihde-elektroniikan tukkukauppa
46510	Tietokoneiden, oheislaitteiden ja ohjelmistojen tukkukauppa
46521	Viestintälaitteiden tukkukauppa
611	Langallisen verkon hallinta ja palvelut
612	Langattoman verkon hallinta ja palvelut
613	Satelliittiviestintä
62	Ohjelmistot, konsultointi sekä siihen liittyvä toiminta
63	Tietopalvelutoiminta
7733	Toimistokoneiden ja -laitteiden sekä tietokoneiden vuokraus ja leasing

- 10 000 työpaikkaa (11 % maakunnan yksityisen sektorin työpaikoista)
- liikevaihto n. 3,5 miljardia euroa, mikä on 17 % maakunnan elinkeinoelämän liikevaihdosta
- 1 150 toimipaikkaa

SISÄLTÖTUOTANNON TOIMIALARYHMÄ

581	Kirjojen ja lehtien kustantaminen ja muu kustannustoiminta
591	Elokuva-, video ja televisio-ohjelmatoiminta
601	Radio-ohjelmien tuottaminen ja lähettäminen
639	Muu tietopalvelutoiminta
7022	Muu liikkeenjohdon konsultointi
731	Mainostoiminta
7320	Markkina- ja mielipidetutkimukset

Lähde: Tilastokeskus, tilastovuosi 2014. Klusteriesittelyyn toimialojen tiedot on haettu TEM:n ylläpitämästä Toimiala Online -tietopalvelusta sekä Suomen Asiakastiedon asiakas-tieto.fi -verkkopalvelusta.

Lähde ja käsitteet

Julkaisun tietolähteenä on Tilastokeskus asiakaskohtainen suhdannepalvelu. Suhdannepalvelun kuukausitason indeksit mittaavat tarkasteltavan muuttujan muutosta suhteutettuna perusvuoden tasoon. Perusvuotena käytetään 2010 (2010=100). Tilaston lähdeaineistona on verohallinnon kausiveroaineisto (kokonaisaineisto), jonka lisäksi hyödynnetään Tilastokeskuksen omaa kuukausittaista suoraa tiedonkeruuta sekä vuositilastoja.

Trendisarja kuvaa kehityksen suuntaa pidemmällä aikavälillä. Trendin loppupään tulkinnassa on hyvä noudattaa harkintaa, sillä trendikuvaajan loppuosa muuttuu usein tulevien kuukausitietojen päivittämisen jälkeen. Trendin rinnalla kannattaa tutkia myös alkuperäisen indeksin käyttäytymistä. Trendikuvaaja soveltuu hyvin myös eri toimialojen sekä alueiden väliseen vertailuun.

Muutosprosentit on laskettu alkuperäisestä indeksisarjasta ja ne vertaavat tarkasteltavan ajanjakson kehitystä aina edellisen vuoden vastaavaan ajanjaksoon. Esimerkiksi tammikuuta 2011 verrataan tammikuuhun 2010. Neljännes-, puolivuosi- ja vuosimuutosprosentit lasketaan vertaamalla alkuperäisen indeksisarjan halutun ajanjakson indeksipistelukujen summaa edellisen vuoden vastaavaan summaan.

Liikevaihto lasketaan ilman arvonlisäveroa. Kuvattava liikevaihto voi sisältää joitakin tuloslaskelman liikevaihtoon kuulumattomia eriä, kuten käyttöomaisuuserien myyntejä, muita tuottoja, satunnaisia eriä, käänteisesti verovelvollisia ostoja, tuotteiden omaa käyttöä ja agentuurien myyntiä. Poikkeukselliset erät poistetaan laskennasta.

Henkilöstömäärä-indikaattorilla tarkoitetaan yritysten kokopäivätyöllisten määrää kalenterikuukauden aikana. Esimerkiksi kaksi puolipäiväistä työntekijää vastaa yhtä kokopäivätyöllistä. Henkilöstömääräindikaattori tuotetaan yritysrekisterin kahden vuoden takaisesta henkilöstömäärätiedosta sekä ansiotason muutoksesta puhdistetun palkkasummakehityksen perusteella. Yrittäjien henkilöstömäärä estimoidaan liikevaihdon kehityksen perusteella. Yrityksille, joilta ei ole kahden vuoden takaista henkilöstötietoa, lasketaan henkilöstömäärä jakamalla yrityksen palkkasumma toimialan keskipalkalla.

Vientitiedot ovat osa liikevaihtoa. Vienti koostuu verottomasta liikevaihdosta, EU:n sisäisestä viennistä ja EU-alueen ulkopuolisesta viennistä.

Rakennetiedot käsittävät suhdanneseurantaan kuuluvien klustereihin sisältyvien yritysten ja toimipaikkojen lukumäärät, liikevaihdon tai viennin vuositasen absoluuttisen

luvun euroina tai vuositasen yhteenlasketun henkilöstömäärän. Rakennetiedot tuotetaan uusimmalta Tilastokeskuksen yritys- ja julkisyhteisörekisterin vuositilaston julkaisuvuodelta. Myös henkilöstömäärätietojen sekä euromääraisten liikevaihtotietojen lähteenä käytetään yritysrekisteriä. Vientin vuositiedot muodostetaan verohallinnon kausiveroaineistosta, koska yritysrekisteri ei sisällä toimipaikoittaista tietoa viennin määrästä.

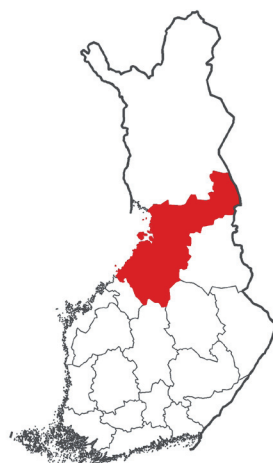
Signaalit

Julkaisuun on poimittu klusterin/toimialan tulevaisuutta luotaavia signaaleja Tutka-työkalusta. Tutka on uudentyyppinen verkkopohjainen työkalu, jonka avulla voi kerätä ja analysoida tulevaisuuksia ennakoivia signaaleja ja trendejä. Työkalu on toteutettu Signaalit ja trendit -hankkeessa. Lisätietoa osoitteessa: http://www.pohjois-pohjanmaa.fi/maakunnan_suunnittelu_ja_kehittaminen/ennakointi/tutka

Lisätietoja suhdannejulkaisusta antaa

Tutkimus- ja kehittämispäällikkö Mikko Väisänen

p. 050 3366 524, mikko.vaisanen@pohjois-pohjanmaa.fi

POHJOIS-POHJANMAAN LIITTO
Sepänkatu 20, 90100 OULU
Puhelin +358 (0)40 685 4000
www.pohjois-pohjanmaa.fi